

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๙/ ๕๕๑๕๓

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลีย ว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลีย ว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๔/๕๑๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลียว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ในด้านการสร้างรายได้และการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และนายสกอตต์ มอร์ริสัน นายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย ลงนามปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับออสเตรเลีย เพื่อยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีไทยกับออสเตรเลียสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ครอบคลุม ๔ สาขาความร่วมมือ ได้แก่ ความมั่นคงและการเมือง เศรษฐกิจและการเติบโต ความสัมพันธ์รายสาขา และความเชื่อมโยงระหว่างคน

๑.๒ ต่อมา กระทรวงพาณิชย์ของไทย กระทรวงการค้าและการท่องเที่ยวของออสเตรเลีย และสถานเอกอัครราชทูตเครือรัฐออสเตรเลียประจำประเทศไทย ตกลงจะจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับออสเตรเลีย (Strategic Economic Cooperation Arrangement: SECA) เพื่อนำปฏิญญาร่วม ฯ ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ SECA จะตั้งอยู่บนความร่วมมือ ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย และเป็นการดำเนินการตามกฎหมายภายในประเทศ โดย SECA ประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่

๑.๒.๑ เอกสารบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MoU) ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลียว่าด้วย SECA เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน กลไกการประชุม กรอบระยะเวลา และงบประมาณ รวมทั้งระบุสาขาความร่วมมือ ที่ให้ความสำคัญ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและการท่องเที่ยวของออสเตรเลียจะเป็นผู้ลงนาม MoU ดังกล่าว ล่าสุด ไทยและออสเตรเลียสามารถได้ข้อสรุปในการจัดทำร่าง MoU ฉบับนี้แล้ว

๑.๒.๒ เอกสารรายละเอียดความร่วมมือและวาระการดำเนินงาน (concept note and implementation agenda) เพื่อกำหนดรายละเอียดและกิจกรรมของสาขาความร่วมมือที่ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกัน ซึ่งสมาชิกสามารถปรับปรุงได้ตามพัฒนาการของความร่วมมือ โดยสมาชิกจะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน หลังการลงนาม MoU

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจาก ร่าง MoU มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ในกรณีนี้จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนาม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยและออสเตรเลียมีเป้าหมายจะผลักดันให้มีการลงนาม MoU ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเอเปคและการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน ภายในวันอังคารที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เพื่อให้มีเวลาเพียงพอสำหรับการจัดพิมพ์ MoU ฉบับจริง และการเตรียมการสำหรับการลงนาม MoU ระหว่างไทย-ออสเตรเลียต่อไป

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่าง MoU ประกอบด้วย ๘ ส่วนสำคัญ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีและส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยจะเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เป็นภาคี รวมทั้งให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมทางเพศและบทบาทของสตรีในระบบเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ

๔.๒ บริษัท SECA จะช่วยสนับสนุนความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ความตกลงการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค

๔.๓ สาขาความร่วมมือที่ให้ความสำคัญ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะ ๘ สาขา ได้แก่ (๑) เกษตรเทคโนโลยี และระบบอาหารที่ยั่งยืน (๒) การท่องเที่ยว (๓) บริการสุขภาพ (๔) การศึกษา (๕) การค้าดิจิทัล และเศรษฐกิจดิจิทัล (๖) เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (๗) การลงทุนระหว่างกัน และ (๘) พลังงาน เศรษฐกิจสีเขียว และการลดการปล่อยคาร์บอน ทั้งนี้ สมาชิกจะต้องจัดทำรายละเอียดความร่วมมือและวาระการดำเนินงานตามข้อ ๑.๒.๒ ซึ่งจะมีการระบุรายละเอียดกิจกรรมภายใต้สาขาความร่วมมือทั้ง ๘ สาขา ที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจและเห็นว่าสามารถพัฒนาต่อยอดต่อไปได้ และถือเป็นส่วนหนึ่งของ MoU โดยจะต้องให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน หลังการลงนาม MoU

๔.๔ การประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสประจำปี เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน

๔.๕ ระยะเวลาดำเนินการ รวม ๓ ปี แต่อาจพิจารณาแก้ไขได้ตามความยินยอมของทั้งสองฝ่าย และจะไม่ยกประเด็นความแตกต่างเกี่ยวกับการตีความหรือการดำเนินงานขึ้นตัดสินโดยศาลหรือประเทศที่สาม

๔.๖ งบประมาณ จะต้องมีการตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายกรณีต่อไป

๔.๗ สถานะของ MoU ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย โดยการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศที่เป็นภาคี และจะไม่ส่งผลกระทบต่อความตกลงที่มีอยู่แล้ว

๔.๘ ข้อมูลลับจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายระเบียบภายในประเทศ

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ประโยชน์

นอกจาก SECA จะช่วยสนับสนุนการนำปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับออสเตรเลียไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ยังช่วยกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับออสเตรเลีย ที่ตั้งอยู่บนผลประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งยังสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระหว่างไทยกับออสเตรเลียในด้านอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

๖. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๑๙ หน่วยงาน^๑ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อร่าง MoU ซึ่งหน่วยงานทั้งหมดแจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่าง MoU ดังกล่าว

^๑ ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ทั้งนี้ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงถ้อยคำเพิ่มเติมเล็กน้อยเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งต่อมา ไทยและออสเตรเลียได้เห็นชอบและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว

๖.๒ ในส่วนของสาระของร่าง MoU กรมสนธิสัญญาและกฎหมายให้ความเห็นว่า เป็นการจัดตั้ง ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยความเชื่อมโยงทางการค้าและพาณิชย์ที่มีอยู่แล้วระหว่างทั้งสองประเทศ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งวรรค ๗ (๒๑) ของร่าง MoU ระบุว่า ร่าง MoU เป็นเพียงการบันทึกเจตนารมณ์ของทั้งสองประเทศ โดยไม่ได้กำหนดหรือมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีที่มีผลผูกพันทางกฎหมายใด ๆ ไม่ว่าจะตามกฎหมายภายในประเทศหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกำหนดหรือก่อให้เกิดพันธกรณีที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ไม่ว่าจะโดยชัดเจนหรือโดยปริยาย ดังนั้น ร่าง MoU จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลียว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทยขอให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลียว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

๘.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งออสเตรเลียว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักอเมริกา แปซิฟิก และองค์การระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๖๕๗
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖